

dismissal of judges; the participation of Ukrainian Parliament in confirmation of the decisions about the staff of High Court of Legislation etc. Otherwise, the Committee insisted in cancelation of higher specialized courts; in addition of the statement that High Court of Legislation would be allowed to dismiss the judge; in foreseeing that only the rough disciplinary mischieves would become the base to dismiss the judges of the Constitutional Court of Ukraine; in the clear definition of the fact that the judge's violation of the obligation of the declaration of the real estate (the determination of the origin of this estate) can be the base to dismiss this judge. The Committee pointed at the inexpediency of evaluation of all of the judges in Ukraine, regarding their professionalism, ethic principles, and honesty.

With consideration of all the recommendations and notes, the Venetian Committee affirmed the Secretariat Memorandum to further confirmation of the correspondence of the project of the law of implementation of the changes into the Constitution of Ukraine to the final conclusion taken on the 26th of October, 2015.

Therefore, thanks to the expertise of the Venetian Committee and the prudent work of Ukrainian power institutions, the project of the law of implementation of the changes into the Constitution of Ukraine was prepared to further be taken as the law. However, it is just the beginning of the work. The reformation of legislation in Ukraine needs the more insistent work in the interests of protection of human rights and freedoms in our state.

Key words: the Constitution of Ukraine, analysis, project of the law, implementation of changes, legislation.

УДК 342.1

М. О. ПУХТИНСЬКИЙ

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЖИТЛОВОГО БУДІВНИЦТВА ТА МІСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ В СТОЛИЦІ УКРАЇНИ

Досліджуються правові аспекти житлового будівництва та міського самоврядування в Києві. Розглядається склад правового забезпечення житлового будівництва та міського самоврядування столиці України. Проаналізовані проблеми щодо правових засад житлового будівництва та міського самоврядування. Окреслені шляхи їх розв'язання.

© ПУХТИНСЬКИЙ Микола Олександрович — кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник Інституту держави і права імені В. М. Корецького НАН України

Ключові слова: житлове будівництво, стратегія розвитку міста, генеральний план міста, місцеве самоврядування, міська влада, міська агломерація, належне врядування.

Pukhtinsky Mikola. Legal principles of housing construction and municipal self-government of the capital of Ukraine

The article examines the legal aspects of housing construction and municipal self-government in Kyiv. The composition of the legal provision of housing construction and municipal self-government of the capital of Ukraine is considered. The problems of the legal principles of housing construction and municipal self-government are analyzed. The ways of their solution are outlined.

Key words: housing construction, city development strategy, city general plan, local self-government, city government, urban agglomeration, good governance.

Дослідження правових засад житлового будівництва та міського самоврядування столиці України актуально з огляду на амбітні претензії щодо подальшого розвитку Києва як світового, глобального міста та необхідність розв'язання численних проблем, що існують у сфері житлового будівництва та міського самоврядування. Серед них проблеми оновлення ситемоутворюючих документів, таких, як Стратегія розвитку Києва, Генеральний план міста, план соціально-економічного розвитку столиці, оновлення законодавства про міське самоврядування, зокрема, нової редакції Закону про столицю, нової редакції Статуту територіальної громади міста Києва тощо.

Житлове будівництво та міське самоврядування в Україні стали предметом численних досліджень: соціально-економічних, соціологічних, екологічних, урбаністичних, управлінських.

Правові засади житлового будівництва розглядаються, зокрема, такими авторами, як Боднарчук О.Г., Васьківська К.М., Гончаренко О.Л., Гриценко Г. М., Деміхов О.І., Дубинська А.О., Квасніцька О.О., Куліков П.М., Магновський І.Й., Мамонтов І.О., Панібудьласка А.В., Пилипенко О.Є., Стукаленко О.В., Тернавська В.М., Шовкопляс Г.М., Шульга М.В. та іншими. У цьому контексті доцільно звернути увагу на матеріали першої науково-практичної конференції «Будівельне право: проблеми теорії і практики», яка відбулася у 2017 році¹.

Правові основи міського самоврядування досліджують Бабаєв В.М., Баймуратов М.А., Батанов О.В., Борденюк В.І., Вакуленко В.М., Кравченко В.В., Куйбіда В.С., Любченко П.М., Назарко А.Т., Орловський О.С., Хонда М.П., Шаповал В.Д., Шкабаро В.М. Їм присвячені, зокрема, дисертації А.Т. Назарко, М.П. Хонди, В.М. Шкабаро².

У статті подане авторське бачення правових проблем міського розвитку, розвитку міського самоврядування столиці України.

Правові засади житлового будівництва та міського самоврядування в столиці України, місті Києві становлять комплекс нормативно-правових актів та документів, до яких можна віднести:

- 1) Конституцію України та законодавство, яке пов'язано з її приписами;
- 2) законодавство у сфері містобудування, архітектури та житлового будівництва;
- 3) законодавство у сфері місцевого врядування;
- 4) локальні нормативно-правові акти Київської міської ради, Київської міської державної адміністрації;
- 5) міжнародні та міжнародно-правові документи.

Щодо сучасного стану правового забезпечення.

З формальної точки зору масив нормативних актів більш ніж достатній. На сайті Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства (Мінрегіонбуду) до переліку нормативно-правових актів у сфері містобудування, архітектури та житлового будівництва включені 27 законів України, 31 постанова і 3 розпорядження Кабінету Міністрів України, 34 накази Мінрегіонбуду та 3 інших актів³.

Щодо правового забезпечення місцевого самоврядування та житлового будівництва в столиці.

Тут також формальне вагоме юридичне підґрунття законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про місцеві державні адміністрації», «Про столицю України — місто-герой Київ», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про органи

самоорганізації населення»⁴; у 2002 році затверджено Статут територіальної громади міста Києва⁵; Київрада затвердила Положення про постійні комісії Київської міської ради (червень 2014 р.)⁶, Положення про порядок подання та розгляду електронний петицій (жовтень 2015 р.)⁷, Порядок організації громадських слухань в місті Києві (жовтень 2015 р.)⁸, нову редакцію Регламенту міської ради (липень 2016 р.)⁹, Порядок внесення та розгляду місцевих ініціатив в місті Києві (грудень 2016 р.)¹⁰, Положення про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання у місті Києві (квітень 2018 р.)¹¹, Положення про громадський бюджет міста Києва (квітень 2018 р.)¹².

Київрадою затверджена також Програма економічного і соціального розвитку міста Києва на 2018-2020 роки (грудень 2017 р.)¹³, Стратегія розвитку міста Києва до 2025 року від 15 грудня 2011 р. із змінами і доповненнями від 14 травня 2015 р.¹⁴, Генеральний план міста Києва та проект планування його приміської зони на період до 2020 року¹⁵.

Чи означає така кількість нормативного матеріалу належну якість правового забезпечення житлового будівництва, регулювання містобудівної діяльності, міського самоврядування? На жаль ні. У цих сферах існує чимало проблем.

Перше. В Україні до цього часу не має державної стратегії розвитку житлової сфери та житлового будівництва на середньо та довгострокову перспективу, з якої мала б виходити науково обгрунтована система правового забезпечення житлового будівництва. Стратегії не існує і в Києві, а Генеральний план і Стратегія розвитку міста такої функції не виконують. Концепція державної житлової політики, схвалена Постановою Верховної Ради України ще у 1995 році¹⁶ застаріла і потребує оновлення.

Друге. Законодавство у сфері містобудування, житлового будівництва не є стабільним. Прикладом цього є постійне внесення змін і доповнень до профільного Закону «Про регулювання містобудівної діяльності». В лютому 2019 року до порядку денного Верховної Ради України включений черговий депу-

татський законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»¹⁷, до якого є зауваження в частині термінології, що використовується, врегулювання відносин в об'єднаних територіальних громадах тощо.

Третє. У житловій сфері, сфері житлового будівництва, не зважаючи на наявність цілого ряду важливих законодавчих актів¹⁸, остаточно не визначений механізм партнерських відносин між бізнес-забудовниками та місцевою владою із можливостями вирішення конфліктних ситуацій. Зокрема, це стосується відомого конфлікту між Київською владою та банком «Аркада» щодо будівництва житлового масиву «Патріотика на озерах», який включено до Генерального плану міста Києва. Як зазначалося, АБ «Аркада» є серйозною фінансовою установою, що гарантує будівництво якісного житла та відповідної комунальної інфраструктури. Тому з боку міської влади блюзнірством є де факто порівняння «Аркади» з шахрайськими пірамідами типу «Еліта-центр» тощо.

Четверте. Проблема перспектив будівництва соціально-доступного житла. Відомо, що Постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2009 р. № 1249 була затверджена Державна цільова соціально-економічна програма будівництва (придбання) доступного житла на 2010-2017 роки¹⁹, яка закінчила свою дію. Проблема загострюється у зв'язку з необхідністю забезпечення доступним житлом учасників Операції об'єднаних сил (ООС) та внутрішньо перемішених осіб. Відповідно до Порядку надання державної підтримки та забезпечення громадян доступним житлом та Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання державної підтримки для будівництва (придбання) доступного житла, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2018 р. № 819²⁰, забезпечення громадян доступним житлом здійснюється шляхом надання державної підтримки, яка полягає у сплаті державою: 30 відсотків вартості будівництва (придбання) доступного житла; 50 відсотків вартості будівництва (придбання) доступного житла для грома-

дян, на яких поширюється дія пунктів 19 та 20 частини першої статті 6, пунктів 10-14 частини другої статті 7 та абзаців четвертого, шостого і восьмого пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»²¹; 50 відсотків вартості будівництва (придбання доступного житла та/або пільгового іпотечного житлового кредиту для громадян, на яких поширюється дія Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»²².

Окрім державної програми забезпечення доступним житлом, громадянам можуть бути доступні місцеві програми, умови надання підтримки за якими можуть визначатись особливими умовами, встановленими діючими нормативними актами, виданими державними органами відповідного регіону. Цими питаннями предметно опікується також Державна спеціалізована фінансова установа «Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву» (Держмолодьжитло).

Проте комплексного законодавчого механізму забезпечення доступного житла досі не має. Це стосується проблематики іпотечного кредитування, взаємовідносин забудовників з органами місцевого самоврядування. Тому доцільно було б повернутись до проекту закону, який в свій час розроблявся, «Про будівництво доступного житла».

Слід також зауважити, що в Києві квартирна черга на отримання безкоштовного житла постійно збільшується і у 2018 році досягла майже 70 тисяч осіб (68992)²³.

П'яте. Це проблеми системо утворюючих документів щодо містобудування та житлового будівництва в місті Києві. Йдеться про Стратегію розвитку міста Києва та про Генеральний план міста Києва. Діючі документи вичерпали себе, а проект нового Генплану тривалий час блокується. У 2016 році на Конференції ООН по житлу та сталому міському розвитку (Хабітат III) була прийнята Нова програма розвитку міст, схвалена Генеральною Асамблеєю ООН, розрахована до 2030 року²⁴. Стратегію та Генплан міста Києва доцільно передбачати принаймні до 2040 року. Ці документи потребують скорішого опрацювання, громадського обговорення та прийняття. Без

них програми і комплексне бачення житлового будівництва зайдуть у глухий кут, так саме як і досягнення амбітної мети — перетворення Києва у глобальне, світове місто.

Шосте. Проблеми місцевого, міського самоврядування столиці.

Якщо оцінювати місцеве самоврядування Києва з огляду на Європейську хартію місцевого самоврядування, то його в столиці не існує. В Києві склалася спотворена дуалістична система виконавчої (державної) влади та так званого місцевого самоврядування, яка освячена недосконалими положеннями чинної Конституції. На це неодноразово звертали увагу моніторингові місії Конгресу місцевих і регіональних влад Ради Європи. Проголошена державна політика децентралізації публічної влади до Києва так і не дійшла.

На рівні міської влади проголошуються нескінченні мантри про необхідність відновлення районних в місті рад, була зроблена спроба оновити Статут територіальної громади міста Києва і навіть в грудні 2017 року була схвалена Концепція його нової редакції²⁵. Проте, інноваційний проект нової редакції Статуту, який реально включає громаду в процес активного вирішення питань місцевого значення та управління містом, з серпня 2018 року лежить в Київграді та КМДА без руху.

Партія «Самопоміч» внесла до парламенту новий закон «Про столицю — місто Київ»²⁶, який включено до порядку денного Верховної Ради України. В ньому робиться спроба розбудови сучасної системи місцевого самоврядування столиці із розмежуванням повноважень органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, створенням власних виконавчих органів міської та районних рад тощо. Однак чимало положень законопроекту не стикуються із нормами чинної Конституції, без змін яких його прийняття стає проблематичним.

Окрема тема — можливість формування міських агломерацій, зокрема, Київської та законодавче забезпечення цього процесу. В грудні 2017 року було прийнято Рішення Київської міської ради «Про ініціювання створення місцевої асоціації

«Київська агломерація»²⁷. Слід акцентувати на тому, що агломерації (поліцентричні або моноцентричні) формуються природним шляхом, на суто добровільних засадах, а не шляхом, скажімо вольового приєднання територіальних громад, наприклад, Коцюбинської за задумом Київської міської влади до центру асоціації. З огляду на це, спроба прийняття закону «Про міські агломерації»²⁸ є спотворенням загальних засад їх формування. Про це свідчить і висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України на проект зазначеного законопроекту. В ньому, зокрема, зауважується наступне: «...запропонований підхід не відповідає змісту ч. 1 ст. 133 Конституції України, яка не передбачає такого елемента системи адміністративно-територіального устрою України, як «міські агломерації». Система представницьких органів місцевого самоврядування та порядок їх формування також визначаються конституційними нормами, які не передбачають функціонування «рад агломерацій» та формування їх в той спосіб, який пропонується законопроектом. Крім того, відповідно до ч. 4 ст. 140 Конституції України, «органами місцевого самоврядування, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ та міст, є районні та обласні ради». Можливості запровадження інших (крім районних та обласних рад) владних утворень «з метою спільної реалізації окремих функцій місцевого самоврядування» Основний Закон України також не передбачає. Виходячи з приписів ч. 1 ст. 15 проекту, переважна більшість повноважень, якими пропонується наділити ради агломерацій, є питаннями, які вирішуються районними і обласними радами виключно на їх пленарних засіданнях (ч. 1 ст. 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні»). Тим самим створиться ситуація дублювання повноважень районних і обласних рад та повноважень радагломерацій, що є неприпустимим. Водночас у законопроекті не визначається порядок розподілу повноважень між вказаними органами та їх взаємодії між собою. Аналіз положень проекту свідчить, що за його змістом при вирішенні відповідних питань ради міських агломерацій діятимуть замість облас-

них та районних рад. Отже, фактично, пропонується обмеження *конституційних* та інших встановлених законом повноважень відповідних органів місцевого самоврядування на користь неконституційних владних утворень... Узагальнюючий висновок: за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно відхилити»²⁹.

Правовим вирішенням вказаної проблеми могло б стати внесення відповідних змін і доповнень до Закону України «Про співробітництво територіальних громад», який передбачає договірний шлях співробітництва.

Сьоме. Для розв'язання зазначених проблем, враховуючи євро прагнення України, необхідно звернутись до нової філософії публічного управління, філософії належного врядування (англ. — *good governance*), яка дозволяє гармонізувати та поєднати інтереси територіальної громади, місцевої (міської) влади, інститутів громадянського суспільства та бізнес середовища, бізнес-громад, асоціацій. У цьому контексті доцільно розробити *концептуальні засади місцевого, міського врядування столиці України* та врахувати і використати такі міжнародні та міжнародно-правові документи, як:

Європейська хартія місцевого самоврядування та Додатковий протокол до неї;

Європейська хартія міст II «Маніфест нової урбаністики, прийнята Конгресом місцевих і регіональних влад Ради Європи 29 травня 2008 року;

Лейпцизька хартія «Міста Європи на шляху до сталого розвитку (25 травня 2007 року);

Будапештська декларація щодо забезпечення доброго (належного) врядування на міському і регіональному рівнях (25 лютого 2005 року);

Валенсійська декларація «Добре (належне) місцеве і регіональне врядування — Європейський виклик» (16 жовтня 2007 року);

Утрехтська декларація «Добре (належне) місцеве і регіональне врядування у нестабільні часи: запорака змін» (17 листопада 2009 року);

Згадана Нова програма розвитку міст Хабітат III (2016 рік) тощо.

Отже, проблеми правового забезпечення житлового будівництва та міського самоврядування в столиці України потребують системного вирішення і роз'язання шляхом оновлення чинного законодавства та розробки проектів нових нормативно-правових актів; переходу до нової ідеології, філософії публічного управління, філософії належного врядування та інноваційних концептуальних розвідок щодо реалізації цієї ідеології з комплексним використанням міжнародно-правових актів та документів.

1. Будівельне право: проблеми теорії і практики: зб. наук. пр. Київ—Тернопіль: — 2017. — Матеріали Першої наук.-практ. конф., (Київ, 3 листопада 2017 р.) / Мін-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т будівн. і архіт-ри та ін. Київ: Економічна думка, 2017. 248 с. 2. Назарко А.Т. Міське самоврядування в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Національний університет «Одеська юридична академія». Одеса, 2015. 224 с.; Хонда М.П. Конституційно-правовий статус столиці України - міста Києва: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. Київ, 2007. 19 с.; Шкабаро В.М. Конституційно-правовий статус міста в Україні: дис. ... канд. юрид. наук. 12.00.02 / Інститут держави і права ім. В.М. Корецького. Київ, 2004. 227 с. 3. Перелік нормативно-правових актів у сфері містобудування. URL: <http://www.minregion.gov.ua/normativno-pravove-regulyuvannya/peredik-normativno-pravovih-aktiv-u-sferi-mistogbuduvannya>. 4. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р., № 280/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170; Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р., № 586-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20-21. Ст. 190; Про столицю України — місто-герой Київ: Закон України від 15 січня 1999 року, № 401-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 11. Ст. 79; Про статус депутатів місцевих рад: Закон України від 11 липня 2002 р. № 93-ІУ. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 40. Ст. 290; Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11 липня 2001 р., № 2625-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 48. Ст. 254. 5. Про затвердження Статуту територіальної громади міста Києва: Рішення Київської міської ради від 28 березня 2002 р. № 371/1805. URL: <https://kmr.gov.ua/uk/content/statut-terytorialnoyi-gromady-mista-kyueva>. 6. Про затвердження Положення про постійні комісії Київської міської

ради: Рішення Київської міської ради від 19 червня 2014 року № 9/9 із змінами і доповненнями, внесеними рішенням Київської міської ради від 7 липня 2016 року № 566/566. URL: <http://kmr.gov.ua/uk/content/polozhennya-pro-postiyini-komisiyi-kyuivskoji-miskoji-rady>. 7. Про затвердження Положення про порядок подання та розгляду електронних петицій: Рішення Київської міської ради від 8 жовтня 2015 року № 103/2006. URL: <http://kmr.gov.ua/uk/content/poryadok-rozglyadu-elektronnyh-petitsiy>. 8. Про затвердження порядку організації громадських слухань в місті Києві: Рішення Київської міської ради від 8 жовтня 2015 року № 120/2023. URL: <http://kmr.gov.ua/uk/content/poryadok-provedennya-gromadskyh-sluhan>. 9. Про регламент Київської міської ради: Рішення Київської міської ради від 7 липня 2016 року № 579/579. URL: <http://kmr.gov.ua/uk/content/reglament-kyuivrady>. 10. Про затвердження Порядку внесення та розгляду місцевих ініціатив в місті Києві: Рішення Київської міської ради від 8 грудня 2016 року № 545/1549. URL: <http://kmr.gov.ua/uk/content/poryadok-vnesennya-ta-rozglyadu-miscevyh-initsiatyv>. 11. Про затвердження Положення про загальні збори членів територіальної громади за місцем проживання у місті Києві: Рішення Київської міської ради від 19 квітня 2018 року № 494/4558. URL: <http://kmr.ligazakon.ua/OpenDocument>. 12. Про затвердження Положення про громадський бюджет міста Києва: Рішення Київської міської ради від 17 квітня 2018 року № 436/4500. URL: <http://kmr.gov.ua/uk/provisions-public-budget>. 13. Про програму економічного і соціального розвитку м. Києва на 2018 — 2020 роки: Рішення Київської міської ради від 21 грудня 2017 року № 1042/403. — URL: https://old.kyivcity.gov.ua/done_img.pdf (дата звернення 03.04.2019 р.). 14. Про затвердження Стратегії розвитку міста Києва до 2025 року: Рішення Київської міської ради від 15 грудня 2011 року № 824/7060 із змінами і доповненнями, внесеними рішенням Київської міської ради від 14 травня 2015 року № 463/1327. URL: <http://www.kmr.gov.ua/uk/content/strategiya-rozvytku-mista-kyueva>. 15. Про затвердження Генерального плану міста Києва та проекту планування його приміської зони на період до 2020 року: Рішення Київської міської ради від 28 березня 2002 року № 370/1804. URL: http://kmr.ligazakon.ua/SITE2/1_docki2.nsf/alldoc. 16. Про схвалення Концепції державної житлової політики: Постанова Верховної Ради України від 30 червня 1995 року № 254/95-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%2F95-vr>. 17. Про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»: Проект Закону України». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf_61676. 18. Про запобігання впливу світової фінансової кризи на розвиток будівельної галузі та житлового будівництва: Закон України від 25 грудня 2008 року № 800-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2009. № 19. Ст. 257; Про внесення змін до деяких законо-

давчих актів України щодо удосконалення містобудівної діяльності: Закон України від 17 січня 2017 року № 1817-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 9. Ст. 68. **19.** Про затвердження Державної цільової соціально-економічної програми будівництва (придбання) доступного житла на 2010-2017 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2009 р. № 1249. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1249-2009-%D0%BF/print>. **20.** Деякі питання забезпечення громадян доступним житлом: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2018 р. № 819. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-2018-%D0%BF>. **21.** Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту: Закон України від 22 жовтня 1993 року № 3551-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 45. Ст. 425. **22.** Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20 жовтня 2014 року № 1706-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 1. Ст. 1. **23.** Квартирна черга в Києві серйозно збільшилася за три роки. URL: <https://www.segodnya.ua/kyiv/kommunalka/kvartirna-ochered-v-kieve-serezno-vyrosla-za-tri-goda-1186656.html>. **24.** Нова Програма Розвитку Міст. Прийнята 20 жовтня 2016 року на Конференції Організації Об'єднаних Націй на Конференції Організації Об'єднаних Націй по житлу і сталому міському розвитку (Хабітат III), м. Кіто. Схвалена на 68-му пленарному засіданні Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй 23 грудня 2016 року. — Організація Об'єднаних Націй, 2017. 55 с. URL: <http://habitat3.org/wp-content/uploads/NUA-Russian.pdf>. **25.** Про затвердження Концепції Статуту територіальної громади міста Києва: Рішення Київської міської ради від 20 грудня 2017 р. № 707/3714. URL: <http://kmr.ligazakon.ua/OpenDocument>. **26.** Про столицю України — місто Київ: проект Закону України. URL: <http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4>. **27.** Про ініціювання створення місцевої асоціації «Київська агломерація»: Рішення Київської міської ради від 21 грудня 2017 року № 1045/4052. URL: http://search.ligazakon.ua/_1_doc2.nsf/link1/MR171.html. **28.** Про міські агломерації: проект Закону України. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62318. **29.** Висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України на проект Закону України «Про міські агломерації» (реєстр. № 6743 від 17. 07. 2017 р.). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2318.

Pukhtinsky Mikola. Legal principles of housing construction and municipal self-government of the capital of Ukraine

The article examines the legal aspects of housing construction and municipal self-government in Kyiv. The composition of the legal provision of housing construction and municipal self-government of the capital of Ukraine is

considered. The problems of the legal principles of housing construction and municipal self-government are analyzed. The ways of their solution are outlined.

The study of legal principles of housing construction and municipal self-government of the capital of Ukraine is relevant given the ambitious claims for the further development of Kyiv as a world, global city and the need to resolve the considerable problems existing in the sphere of housing construction and municipal self-government. Among them are the urgent need to update the sytem-forming documents, such as the Kyiv Development Strategy, the General Plan of the city, the plan for the socio-economic development of the capital, the updating of the legislation on municipal government, in particular, the new wording of the Law on the capital, the new wording of the Charter of the territorial community of Kyiv, etc.

Housing construction and municipal self-government in Ukraine have become the subject of numerous studies: socio-economic, sociological, environmental, urban and managerial. The author's vision of legal problems of urban development, development of municipal self-government of the capital of Ukraine is presented in the article.

The purpose of the article is to study the current status of legal provision of housing construction and municipal self-government of the capital of Ukraine, identify problems that exist in these areas, and outline ways of their solution.

Problems of the local, city government of the capital.

If to evaluate local self-government of Kyiv in view of the European Charter of Local Self-Government, then it does not exist in the capital. In Kyiv, a distorted dualistic system of executive (state) power and so-called local self-governance, blessed with imperfect provisions of the current Constitution, has developed. This has been repeatedly drawn to the monitoring missions of the Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe. The proclaimed state policy of decentralization of public authority in Kyiv has never come to pass.

At the city level, endless mantras are announced about the need to restore district councils in the city, an attempt was made to update the Charter of the territorial community of the city of Kyiv and even in December 2017 the Concept of its new edition was approved. However, an innovative draft of the new version of the Statute, which really involves the community in the process of actively addressing issues of local importance and city management, since August 2018 lies in the city council without movement.

The problem of legal provision of housing construction and municipal self-government in the capital of Ukraine, which are indicated in the article, are in need of a systematic solution and solving by updating the current legislation and drafting new legal acts; the transition to a new ideology, the philosophy of public administration, the philosophy of good governance and innovative

conceptual intelligence on the implementation of this ideology with the comprehensive use of international legal acts and documents.

Key words: housing construction, city development strategy, city general plan, local self-government, city government, urban agglomeration, good governance.

УДК 342.7

Б. Я. КОФМАН

ПРАВОВА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ЯК ОСНОВА РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА В МІСЦЕВОМУ САМОВРЯДУВАННІ

Досліджуються онтологічні та аксіологічні аспекти правової соціалізації як основи реалізації правового статусу людини і громадянина в місцевому самоврядуванні. Розглядаються питання взаємовідношення соціалізації і правової соціалізації, формування правового (загального і конституційного) статусу людини (особистості), роль правової активності особистості у формуванні її правового статусу, а також процесуально-нормативний зв'язок між правовою соціалізацією, правовим статусом та правовим станом людини. Особлива увага приділяється питанням реалізації соціалізації, правової соціалізації, формування правового статусу людини (особистості) на рівні місцевого самоврядування в межах територіальної громади, де фактично й відбуваються процеси її соціалізації та формування правового статусу і його реалізації в результаті свідомої соціальної практики.

Ключові слова: соціалізація, правова соціалізація, правовий статус людини і громадянина, правові стани людини, місцеве самоврядування, правова активність особистості.

Kofman Borys. Legal socialization as a basis for implementation of the legal status of human and citizen in local government

The ontological and axiological aspects of legal socialization as the basis for realizing the legal status of a person and a citizen in local self-government are explored. The questions of the relationship between socialization and legal socialization, the formation of the legal (general and constitutional) status of a person (personality), the role of legal activity of the individual in shaping his legal

© КОФМАН Борис Якович — кандидат юридичних наук, головний науковий співробітник Інституту законодавства Верховної Ради України